

Veel opofferen voor de wetenschap

Anne Carlijn Kok

GRONINGEN Jonge wetenschappers zijn goedkoop, werken hard en als ze klaar zijn, worden ze vervangen, zonder uitzicht op iets nieuws. En in de jaren dat ze werken aan hun onderzoek, staat hun persoonlijke leven behoorlijk stil. Ze zijn begin dertig en om hen heen zien ze vrienden met een vaste baan, die huizen kopen en kinderen krijgen. Zij niet. „Als je in de wetenschap werkt, heb je weinig zekerheid”, weet post-doc Emi Saliassi (31). Het is een mooie wereld, maar vooral voor heel gepassioneerde mensen, zegt Saliassi. „Je maakt het of je maakt het niet. En vaak is het zo dat je persoonlijke leven lijdt onder je wetenschappelijke carrière. Ze zeggen dat we de werkpaarden zijn.”

Saliassi is zo goed als klaar met haar PhD in neuroscience aan de RUG en werkt sinds kort als post-doc aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Eigenlijk wilde ze uit de wetenschap, maar toen haar een post-doc in sociale geneeskunde werd aangeboden, kon ze geen 'nee' zeggen. Ook omdat ze geen baan kon vinden in de 'normale wereld'. „Ik dacht dat ik meer zou hebben aan mijn werkervaring als PhD. Dat bleek een enorme teleurstelling”, zegt Saliassi. „Ik heb het gevoel dat ze ons aan de universiteit overspecialiseren en vervolgens geen baan kunnen bieden. Je verlaat als specialist de academische wereld, maar in de echte wereld is dat een valse status. Het is frustrerend.” Ook Rasa Gulbinaite (30) is bijna klaar met haar PhD bij experimentele psychologie aan de RUG en is op zoek naar een nieuwe baan. In de wetenschap, want daar ligt haar hart. „Maar het is niet makkelijk”, zegt ze. „En als je dan een tijdelijke baan of grant krijgt, ben je toch altijd weer bezig met het volgende contract.”

UK

Deze pagina is gemaakt in samenwerking met de Universiteitskrant Groningen. Meer wetenschapsnieuws op www.ukrant.nl

Ze maakt zich zorgen. „Natuurlijk”, zegt ze. „Ik ben nerveus over de toekomst. Maar de wetenschap is ook mooi. We kunnen kiezen welke kant we op willen, doen wat we echt leuk vinden. Wetenschapper zijn, is een speciale manier van leven.”

Dat weet evolutionair bioloog Sebastian Baldauf (34) ook. Hij deed een post-doc in Groningen en woonde zestien maanden gescheiden van zijn vrouw en kinderen, die in Bonn bleven. Nu werkt hij weer aan de universiteit van Bonn, steeds met een contract van vier maanden. Hij investeert alles in zijn werk, zegt hij. „Maar dat betekent wel dat je een stap terug doet in je persoonlijke leven. Terwijl dit juist de leeftijd is dat je je wilt settelen, een huis wil kopen en een vaste vriendenkring wil opbouwen. Maar in de wetenschap is alles tijdelijk.”

Je moet je ambitie balanceren, zegt Gulbinaite. Zij wil op dit moment per se een interessante post-doc en het maakt haar niet uit waar.

Wetenschapper zijn, is een speciale manier van leven

Dat zij zich met haar vriend ergens gaat settelen, zal moeten wachten. „Je kunt ook blijven hangen in dezelfde stad, doet daar je onderzoek en ziet dat als een baan van 9 tot 5”, zegt Gulbinaite. Toch denkt Gulbinaite wel na over kinderen, over het vinden van een vaste plek. „Het is lastiger voor vrouwen”, zegt ze. „De keuze voor een kind vereist planning en zekerheid. Dat heb ik nu niet. Als ik heel eerlijk ben, zou ik - als ik nu zou willen - geen kind kunnen krijgen.”

Dat zou ook heel lastig worden voor evolutiebioloog Aniek Ivens (30). Ze deed haar PhD aan de RUG en is nu post-doctoral fellow in New York. „Maar als ik het echt, echt zou willen, zou ik het misschien wel geregeld krijgen”, zegt ze. Toch wacht ze liever. „Het plan is om na mijn tijd hier, met mijn man weer terug te keren naar Nederland.”

Wanneer dat is, is onzeker. „Ik zit nu redelijk goed, met een parelsnoer aan losse fellowships kan ik hier voorlopig blijven”, zegt ze. Maar dat is niet altijd zo geweest. Ook Ivens kent de slapeloze nachten, veroorzaakt door onzekerheid over haar toekomst in de wetenschap. „Ik schreef steeds maar aanvragen voor onderzoeksplekken, voor subsidies”, vertelt Ivens. „En daarna is het afwachten. Ik had altijd een plan achter de hand.”

Dat is een heel ingrijpende periode geweest, zegt Ivens. „Ook omdat ik heb geprobeerd buiten de wetenschap een baan te vinden. Maar op sollicitaties ontving ik geen tot weinig reactie. En uit de paar gesprekken die ik had, bleek dat ik te gespecialiseerd was en dus te duur. Dat was een heel onzekere periode.”

Eigenlijk wordt er slecht voor de jonge generatie wetenschappers gezorgd, zegt Ivens. „Iedereen doet dit werk uit passie, maar we offeren wel heel veel op.”

ienen.